

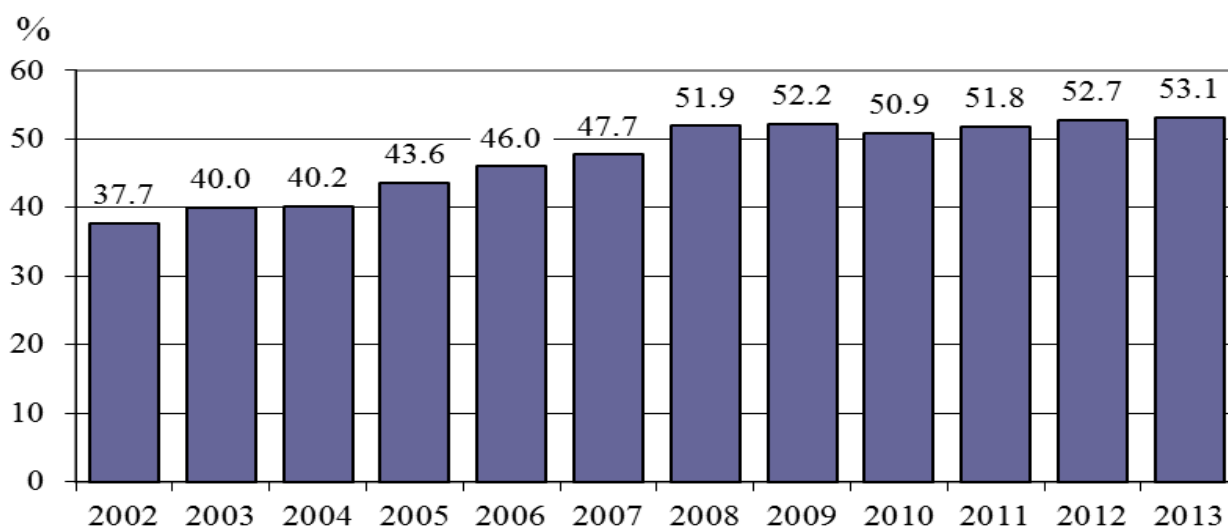
ДОХОДИ, РАЗХОДИ И ПОТРЕБЛЕНИЕ НА ДОМАКИНСТВОТА ПРЕЗ 2013 ГОДИНА

Доходи на домакинствата

През 2013 г. годишният общ доход средно на лице от домакинство е 4 814 лв., което е с 11.3% повече спрямо 2012 година.

Работната заплата продължава да бъде основен източник на доход на домакинствата. През 2013 г. работната заплата формира 53.1% от общия доход на домакинствата, а през 2012 г. - 52.7%.

**Фиг. 1. Относителен дял на дохода от работна заплата в
общия доход на домакинствата**

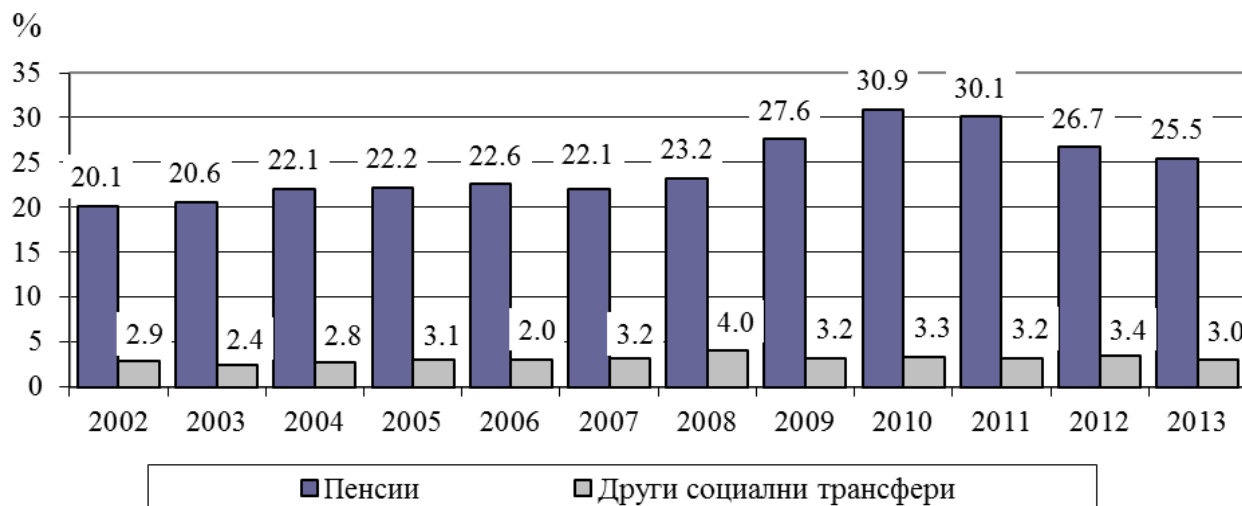

В номинално изражение доходът на домакинствата от работна заплата се увеличава. През 2013 г. домакинствата са разполагали средно на лице с 2 557 лв., получени от работна заплата, докато през 2012 г. тези средства са възлизали на 2 281 лв., т.е. доходът от работна заплата се е повишил с 12.1%.

През 2013 г. пенсиите продължават да са втория по значимост източник на доходи за българските домакинства. Те формират 25.5% от общия доход на домакинствата, докато през 2012 г. техният дял е 26.7%. Общо социалните трансфери (пенсии, семейни добавки за деца, социални помощи, стипендии и обезщетения при безработица) формират 28.5% от общия годишен доход на лице от домакинство през 2013 г., а през 2012 г. този дял е 30.1%.

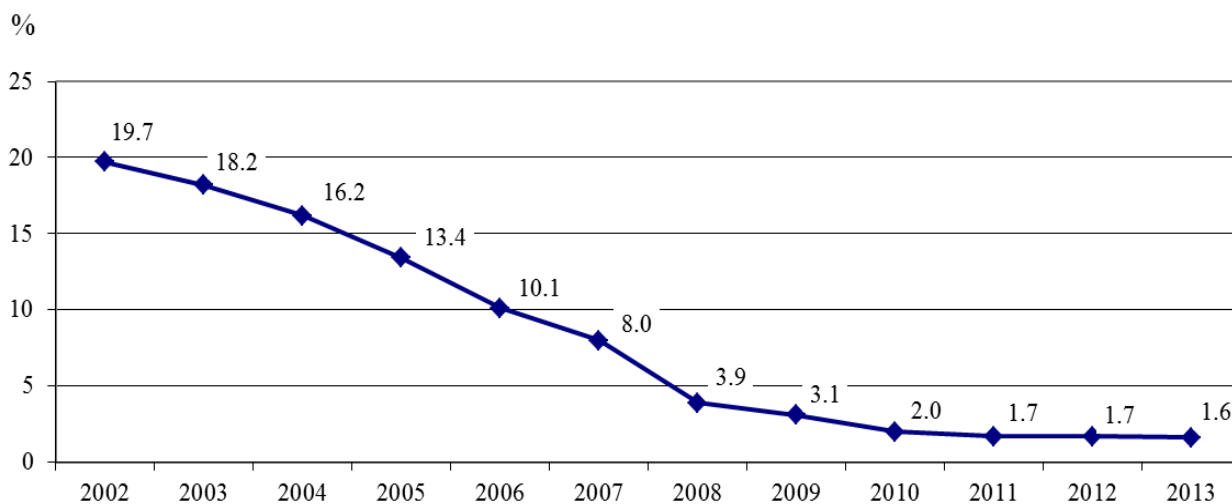

Фиг. 2. Относителен дял на дохода от пенсии и други социални трансфери в общия доход на домакинствата

През изминалата година относителният дял на дохода от домашно стопанство е приблизително на нивото от 2012 г. и е 1.6% от общия доход на домакинствата.

Фиг. 3. Относителен дял на дохода от домашно стопанство в общия доход на домакинствата

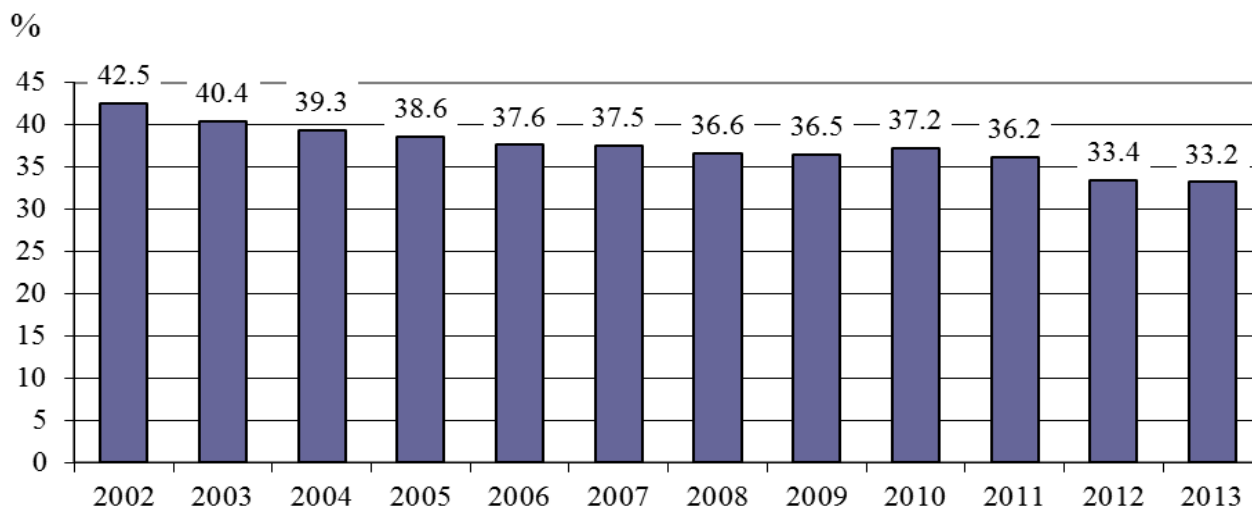

Разходи на домакинствата

През 2013 г. българските домакинства са изразходвали 4 466 лв. средно на лице, което е с 10.1% повече от 2012 година.

За храна са изразходвани 1 480 лв. средно на лице от домакинството. Относителният дял на разходите за храна от общия разход намалява от 33.4% през 2012 г. на 33.2% през 2013 година.

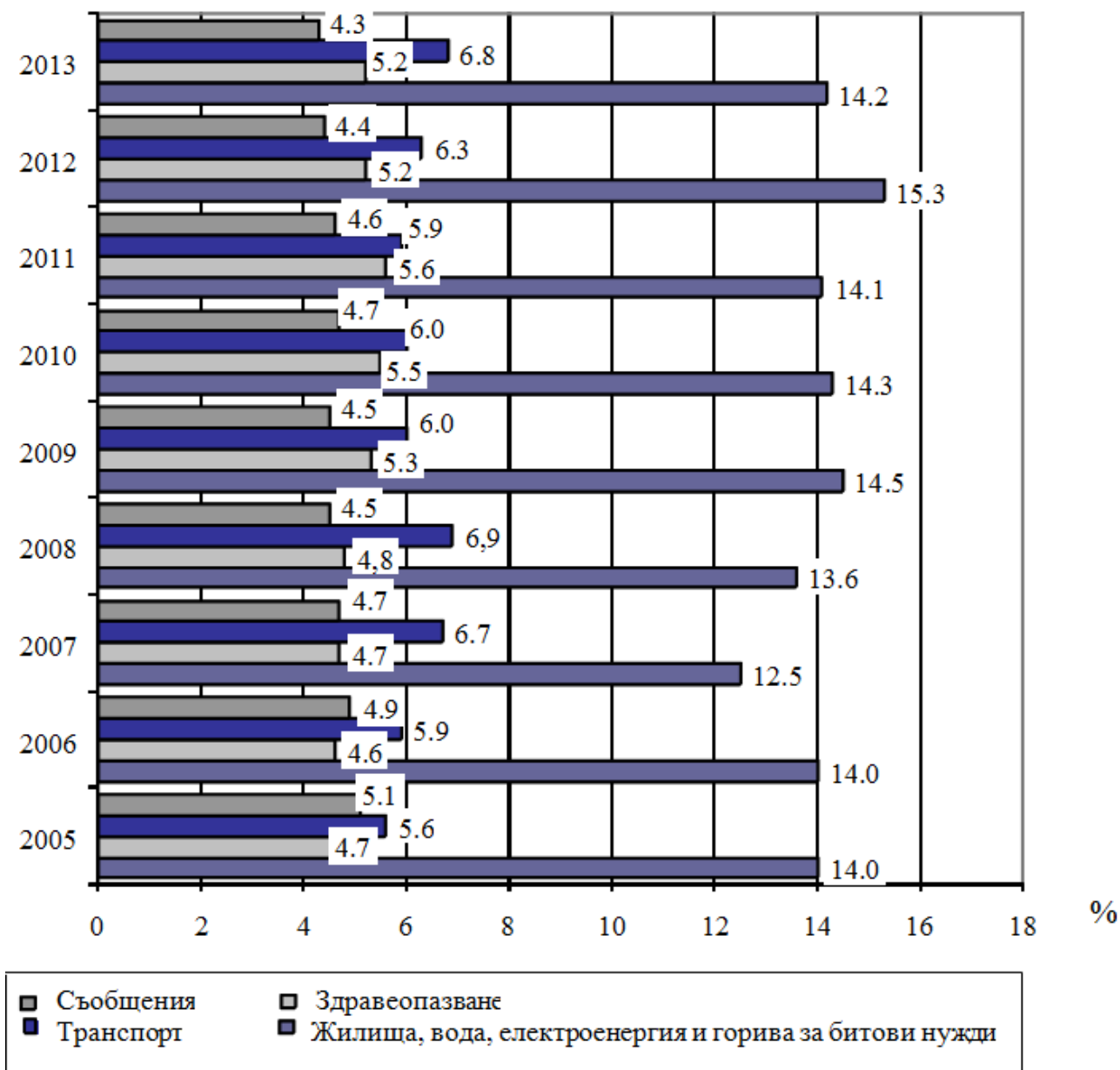
Фиг. 4. Относителен дял на разхода за храна и безалкохолни напитки в общия разход на домакинствата

През последната година се увеличават разходите за жилище, вода, електроенергия и горива с 1.8% спрямо 2012 година. Увеличение се наблюдава и при разходите за здравеопазване (с 9.9%), за транспорт (с 19.2%) и съобщения (със 7.3%).

Фиг. 5. Относителен дял на някои видове разходи в общия разход на домакинствата

Относителният дял на разходите за жилищно обзавеждане остава в границите на 3 - 4%. Разходите за свободно време, култура и образование варират в границите на 4 - 5%. Разходите за алкохолни напитки и тютюневи изделия са 4.0%. Делът на разходите за облекло и обувки достига 3.5% през 2013 година.

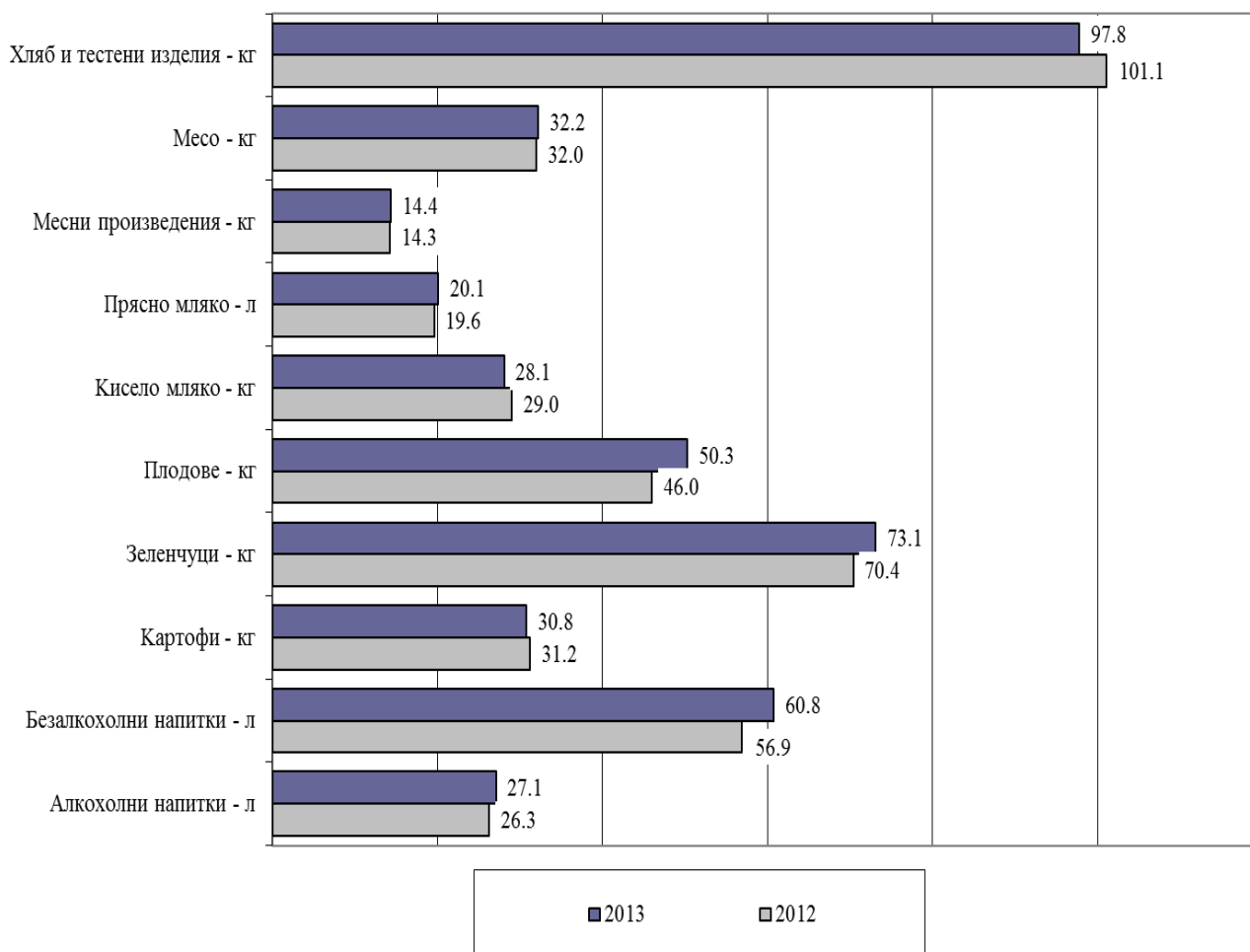
Потребление на домакинствата

Статистическите данни в динамика за по-дълги периоди от време свидетелстват за промени в структурата на потреблението на българските домакинства. През последната година домакинствата намаляват консумацията на хляб и тестени изделия с 3.3 кг и през 2013 г. тя достига 97.8 кг средно на лице.

Повишава се консумацията на безалкохолни напитки, риба, плодове, зеленчуци, месо и месни произведения, прясно мляко, сирене, кашкавал и яйца. Известно понижение се наблюдава при консумацията на кисело мляко и картофи.

Увеличава се и потреблението на алкохолни напитки от 26.3 л през 2012 г. на 27.1 л на лице от домакинство през 2013 година. Намалява потреблението на цигари от 601 бр. на лице през 2012 г. на 596 бр. през 2013 година.

Фиг. 6. Потребление на основни хранителни продукти средно на лице от домакинство

Методологични бележки

Данните са получени от **тримесечното** наблюдение на домакинските бюджети. Наблюдението е репрезентативно, като се използва случайна извадка от домакинства.

Обикновено домакинство образуват две или повече лица, които живеят в едно жилище или в част от жилище, хранят се заедно и имат общ бюджет, независимо от това дали имат роднински връзки помежду си. Домакинство е и едно лице, което живее самостоятелно, храни се отделно и има свой отделен бюджет.

Колективните домакинства не са обект на изучаване на домакинските бюджети.

Основните показатели за доходите, разходите и потреблението се оценяват **тримесечно** и **годишно** и се представят под формата на средни величини и относителни дялове.

Доходите на домакинствата в пари и натура включват доходите на всички членове на домакинството от: работна заплата, пенсии, самостоятелна заетост, обезщетения за безработни, социални помощи и други. Включват се и други доходи, общи за домакинството, като регулярните или еднократните трансфери от други домакинства и продажбите на имущество.

Разходите на домакинствата включват разходите за храна, напитки, тютюневи изделия, жилище (вода, електроенергия, отопление, обзавеждане и поддържане), транспорт, съобщения, здравеопазване, данъци, социални осигуровки и други.

Потреблението средно на лице от домакинство представлява количествата консумирани хранителни продукти и напитки при домашни условия и не включва консумацията в заведения за обществено хранене.

Подробна информация за наблюдението на домакинските бюджети и резултатите от него е публикувана на интернет страницата на НСИ - www.nsi.bg, в рубриката „Доходи и разходи на домакинствата” .